Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	A.H. Maat	**Datum**	9 juni 2021
Doorkiesnummer	06-34279757	**Kenmerk**	8920517
E-mail	arne.maat@utrecht.nl	**Onderwerp**	Halfjaarlijkse rapportage bereikcijfers voorschoolse educatie
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Onderwijs / Volksgezondheid

Geachte leden van de raad,

Wij rapporteren halfjaarlijks de bereikcijfers van de voorschool. In deze brief informeren we u over de bereikcijfers van 1 april 2021. We constateren dat het bereik gemeten op 1 april 2021 beperkt gestegen is ten opzichte van oktober 2020. De huidige stand, een duiding hiervan en oplossingsrichtingen vindt u hieronder.

Context: een jaar van transitie
Het eerste jaar na de harmonisatie van de voorschool in Utrecht is achter de rug. Met de aanbieders van voorschoolse educatie geven wij in partnerschap uitvoering aan voorschoolse educatie in Utrecht op basis van de Nota van uitgangspunten Voorschoolse Educatie 2020-2023 en binnen het kader van de beleidsregel Passende Kinderopvang: voorschoolse educatie en kinderopvang ‘plus’.

Het was voor iedereen een jaar met veel veranderingen. Van één naar vijf aanbieders, een andere bekostigingsstructuur, toeleiders die in dienst van de gemeente kwamen en het aanbod voor kinderen ging van 10 naar 16 uur voorschool per week. En na krap drie maanden kregen we te maken met Covid-19 en bijbehorende maatregelen. Alles tezamen vroeg het uiterste van medewerkers, kinderen en ouders om samen zo veel mogelijk kinderen een goede start op de voorschool te geven.

Wat we zien: huidige deelname van peuters aan voorschoolse educatie
In onderstaande tabel geven we een actueel overzicht van de deelname van peuters met een voorschooladvies aan voorschoolse educatie. In de tabel zijn de bereikcijfers op stedelijk niveau weergegeven:

- We zien dat het aantal kinderen dat een advies krijgt voor de voorschool (22,1%) stabiel is gebleven.
- Van de ouders met een peuter met een advies voor de voorschool heeft 72% hun peuter aangemeld bij een voorschool. Dit is een daling ten opzichte van oktober 2020 en dit wijst erop dat een groter aantal ouders hun kind na doorverwijzing niet zelf aanmeldt bij een voorschool.
- In totaal neemt 68% van de peuters met een advies voor de voorschool ook daadwerkelijk deel aan voorschoolse educatie. Dit betreft een zeer kleine toename ten opzichte van oktober 2020 en blijft hiermee achter bij onze doelstelling.

	Apr	Okt 2018	Apr	Okt 2019	Mrt	Apr	Okt 2020	Apr

	2018		**2019**		**2020**	**2020**		**2021**
Totaal aantal peuters	6.352	6.215	6.362	6.241	6.269	6.263	6.205	6.359
Peuters met een voorschooladvies	1.425 (22,4%)	1.395 (22,4%)	1.457 (22,9%)	1.407 (22,5%)	1.400 (22%)	1.395 (22,3%)	1.373 (22,1%)	1.408 (22,1%)
Doorverwezen naar VE	1.395 (98%)	1.350 (97%)	1.403 (96%)	1.343 (95%)	1.322 (94%)	1.319 (95%)	1.306 (95%)	1.324 (94%)
Aangemeld bij VE	1.380 (97%)	1.301 (93%)	1.341 (92%)	1.240 (88%)	1.064 (76%)	1.146 (82%)	1.041 (76%)	1007 (72%)
Geplaatst in VE	1.291 (91%)	1.239 (89%)	1.264 (87%)	1.159 (82%)	943 (67%)	1053 (75%)	921 (67%)	957 (68%)

Wijken
In de bijlage zijn de cijfers ook per wijk uitgesplitst. De deelname in de wijken Overvecht en Zuidwest is nagenoeg stabiel gebleven en deelname in Noordwest is gestegen. In de wijk West is de deelname juist gedaald. Bij de wijkcijfers merken we verder op dat ouders soms over wijkgrenzen heen gaan naar een voorkeurslocatie van een voorschool, bijvoorbeeld als broertjes of zusjes in een andere wijk op school zitten. De betreffende peuter wordt dan meegerekend bij de aanmeldingen en plaatsingen van de wijk waar hij/zij naar de voorschool gaat. Hierdoor kunnen de wijkcijfers vertekend zijn.

Wat doen we om het bereik te vergroten?
Na een jaar met veel veranderingen zien we nu beter waar we samen (aanbieders en gemeente) aan moeten werken om zoveel mogelijk kinderen een goede start op de voorschool te geven. Om de drempel zo laag mogelijk te maken bieden we sinds de verhoging naar 16 uur voorschool 6 uren per week gratis aan. Hieronder laten we zien waar op dit moment verbeterkansen liggen en waar we op inzetten om zoveel mogelijk doelgroep kinderen op de voorscholen te krijgen:

1. *We continueren en versterken de contactmomenten met ouders:* Afgelopen jaar heeft ons maar weer laten zien hoe belangrijk de contactmomenten met ouders zijn voor de toeleiding. Deze contacten werden door de Covid-19 maatregelen tot een minimum beperkt. Hierdoor was het lastig om de ouders goed te kunnen bereiken. Wij zetten momenteel vooral in op het opvangen van deze weggevallen contactmomenten in de wijk. Team toeleiding is uitgebreid met meer teamleden en uren en administratieve lasten worden zoveel mogelijk verminderend waardoor zij meer tijd hebben om ouders te bellen. Daarnaast staan we klaar om de huisbezoeken, boekstartcoaches in de wachtkamer en een vast gezicht in de wijken weer op te starten op het moment dat de Covid-19 maatregelen dit toelaten.
2. *We zijn bezig met de inkoop en implementatie van een digitaal uitwisselingssysteem*: Door de overgang van één aanbieder naar vijf aanbieders en het feit dat de toeleiders in dienst zijn van de gemeente Utrecht is de gegevensuitwisseling complexer geworden. Hierdoor is niet altijd tijdig zicht op de ouders die gebeld moeten worden. We zijn bezig met de implementatie van een digitaal uitwisselingssysteem om zo sneller ouders en kinderen te bereiken die nog niet aangemeld zijn op de voorschool.
3. *We verstevigen de samenwerking binnen het toeleidingsproces*. Na de harmonisatie in januari 2020 zijn alle partijen voortvarend doorgegaan met indicatie, toeleiding en plaatsing. Het blijkt echter dat de nieuwe manier van werken vraagt om veranderende rolverdeling en rolneming in het toeleidingsproces. Ook zien we dat het aanmeldproces voor ouders complexer is geworden. Laagdrempeligheid voor ouders is van groot belang, dus we werken aan het vergemakkelijken van dit proces. Met de hulp van een procesbegeleider zijn we een traject gestart om samen met de aanbieders van voorschoolse educatie het toeleidingsproces verder te versterken.
4. *We continueren de inzet op heldere en gerichte informatieverstrekking*. Gemeente en aanbieders van voorschoolse educatie hebben gezamenlijk een gerichte communicatiecampagne opgezet om ouders van heldere informatie te voorzien en hen te ‘bewegen’ hun kind aan te melden. Vanaf juni ontvangen alle ouders met een advies voor de voorschool een welkomsttasje met positieve en duidelijke uitleg over de voorschool en hoe zij hun kind kunnen aanmelden.
5. *We continueren de ‘taalaanloop’ ouder-kind groepen*. We blijven inzetten op het bereiken van ouders en kinderen vóór 2,5 jaar. Op dit moment zijn er binnen de huidige Covid-19

maatregelen door Taal doet Meer en de Jeugdgezondheidszorg drie ouder-kind groepen gestart in Kanaleneiland, Leidsche Rijn en Zuilen voor kinderen van 0-3 en hun ouders. Ook in Overvecht wordt binnenkort een gelijksoortige groep gestart. Daarnaast worden taalthuisbezoeken gebracht aan ouders die het nog niet aandurven om mee te doen aan de groepen.

Samenwerking met aanbieders
Terugkijkend hebben we met elkaar een enorme transitie gemaakt binnen de voorschool. De voorbereiding van de harmonisatie heeft veel voeten in de aarde gehad, maar ook dit eerste jaar na de harmonisatie is er veel werk verzet door alle betrokken partners. We zijn daarin als gemeente en aanbieders lerende organisaties en we werken nog steeds verder aan deze transformatie. Dat doen we in partnerschap, niet alleen met de aanbieders maar ook met andere sociale partners in de stad. We werken aan het zo veel als mogelijk bieden van ondersteuning op maat op het gebied, kwaliteit, ouderbetrokkenheid en een goede doorgaande lijn naar het basisonderwijs.

De nieuwe aanbieders hebben het afgelopen jaar vrijwel alle locaties van Spelenderwijs gecontinueerd. Alle veranderingen door zowel de harmonisatie, de overgang naar meer uren voorschool voor kinderen met een voorschooladvies en de veranderingen in de zorgstructuur hebben ook veel invloed gehad op de medewerkers van de voorschool. Net als u hebben wij ook kennisgenomen van de uitkomsten van de enquête die is gehouden onder medewerkers van oud-spelenderwijs locaties. Wij nemen deze uitkomsten serieus. Wel is het zo dat de doorgevoerde veranderingen mede het gevolg zijn van wettelijke veranderingen. De doorgevoerde veranderingen hebben de bekostiging van de Utrechtse voorschool meer in lijn gebracht met de landelijke bekostiging. Dit neemt niet weg dat wij in Utrecht staan voor een goede kwaliteit van de voorschool. Kwaliteit van de voorschool is fundamenteel voor het effectief verminderen van onderwijsachterstanden en hier blijven wij dan ook op in zetten. Ook het werkplezier bij medewerkers is daarop van invloed. Samen met de aanbieders vinden we het belangrijk scherp te zijn op welke aspecten bij deze nieuwe manier van werken horen en gewenning vragen en daar waar geconstateerd moet worden dat er in de nieuwe manier van werken extra inzet nodig is op kwaliteit, ouderbetrokkenheid etc. Met de aanbieders van voorschoolse educatie bespreken wij wat er nodig is om de kwaliteit en doorgaande lijn te waarborgen. Hierbij betrekken wij ook de uitkomsten uit de eerdergenoemde enquête.

Tot slot
Het verhogen van het bereik van de kinderen met een advies voor de voorschool heeft de hoogste prioriteit van alle partijen die betrokken zijn bij voorschoolse educatie. Het afgelopen transitie jaar heeft, versterkt door de pandemie, nog niet het resultaat laten zien waar we op hadden gehoopt. De inzichten in deze brief en het gedeelde belang van alle betrokken partijen helpen ons wel om een steeds stevigere samenwerking op te zetten om het zo eenvoudig en laagdrempelig mogelijk te maken voor ouders om hun kind aan te melden. In Utrecht werken we samen aan een hoger bereik om zoveel mogelijk kinderen een goede start geven op de voorschool.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,